

Ile samorządy wydają na ochronę powietrza i klimatu?

2023-06-23

Ranking wydatków na ochronę powietrza i klimatu został opublikowany przez pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”. Jego autorami są: Paweł Swianiewicz, kierownik Zakładu Studiów Społeczno-Ekonomicznych w Instytucie Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu oraz Julita Łukomska, adiunkt w Katedrze Rozwoju i Polityki Lokalnej na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego.

W pracach nad raportem pod uwagę brane były wydatki w rozdziale budżetowym 90005 poniesione w latach 2018–2021, podzielone przez liczbę mieszkańców danej jednostki samorządowej. Jak wskazują autorzy na podstawie przeanalizowanych danych: w prawie 1200 gminach wydatki były niewielkie, bo nie przekroczyły 50 zł na mieszkańca. Na przeciwnym biegunie znalazło się 96 gmin z kwotą 1000 zł na mieszkańca.

Porównując z kolei liczby bezwzględne, w czterech polskich miastach: Bydgoszczy, **Krakowie**, Rybniku i Szczecinie na ochronę powietrza wydawano ponad 100 mln zł. Bardzo wysokie wydatki na ten cel realizowały też niektóre gminy podmiejskie, np. podwarszawska Wiązownia – 41 mln zł czy Kocmyrzów-Luborzyca (**koło Krakowa**) – 33 mln zł.

W ostatniej dekadzie wzrost wydatków w tym zakresie był zdecydowany. Jeszcze w 2014 r. wynosiły one zaledwie 0,28 mld zł. W ciągu czterech lat wzrosły prawie czterokrotnie i od 2018 r. utrzymują się na poziomie ponad miliarda rocznie. Ich udział w całości wydatków majątkowych gmin wzrósł z 0,7 proc. w 2014 r. do 3,1 proc. w 2019 r.

Jeśli chodzi o przeliczenie na jednego mieszkańca, to prym w zakresie wydatków na czyste powietrze wśród miast wojewódzkich w latach 2018–2021 wiodła Bydgoszcz, która przeznaczyła na ten cel ponad 392 zł na mieszkańca. Drugi w zestawieniu jest Szczecin – 268 zł, a trzeci Olsztyn – 186 zł. Czwarte miejsce zajęły Katowice z ponad 165 złotych, a pierwszą piątkę zamyka **Kraków**.

Autorzy zestawienia podkreślają, że ciężar walki o poprawę powietrza spada głównie na gminy. Wprawdzie w minionych czterech latach wydatki takie pojawiły się także w budżetach 14 województw, ale w porównaniu z gminami wielkość tych nakładów była minimalna. Zajmujące pierwsze miejsce w zestawieniu woj. śląskie przeznaczyło na ten cel zaledwie kilkanaście złotych na mieszkańca, czyli zdecydowanie mniej niż połowa wszystkich gmin. Kolejne miejsce zajmuje **Małopolska** z niewiele ponad 7 złotymi na obywatela, a trzecie woj. opolskie z ponad 2 złotymi na mieszkańca.

Zapoznaj się z [raportem \[pdf\]](#).

Więcej na ten temat na stronie pisma [Wspólnota](#).